

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Utslipp av vaskevann og drensvann fra tunnel E6 Illhøllitunnelen i Rana

Tillatelsen er gitt med medhold i lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysningene som har kommet frem i søknaden og under saksbehandlingen.

Hvis dere ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må dere i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Dere bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal dere sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Statens vegvesen
Beliggenhet/gateadresse	Brynsengfarete 6A, 0667 Oslo
Postadresse	Postboks 1010 Nordre Ål, 2605 Lillehammer
Organisasjonsnummer (bedrift)	971032081
NACE-kode og bransje	84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Anleggsdata

Anlegg	E6 Illhøllitunnelen
Beliggenhet	Illhøllia
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 473150, nord: 7364500
Anleggstype	Tunneldrift
Kommune og fylke	Rana, Nordland

Statsforvalterens referanser

Saksnummer	2021/3205	Tillatelsesnummer	2022.0287.T
Tillatelse gitt	01.06.2022	Anleggsnummer	1833.0148.01
Tilde Nygård e.f. seksjonsleder		Hege Rasmussen senioringeniør	
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.			

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder for utslipp av drens- og vaskevann fra Illhøllitunnelen på E6 i Rana kommune.

Ved vesentlige endringer skal dere søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Utslipp til vann

2.1 Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Grenseverdi
Suspendert stoff (SS)	200 mg/l
Oljeforbindelser	20 mg/l
pH	6 - 9
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH)	< 400 g/år
Bly (Pb)	< 200 g/år
Krom (Cr)	< 500 g/år
Kadmium (Cd)	< 15 g/år
Sink (Sn)	< 1500 g/år
Kobber (Cu)	< 1000 g/år
Nikkel (Ni)	< 1300 g/år

2.2 Utslippsreducerende tiltak

Avløpsvannet fra tunnelen skal minimum renses i sandfang og oljeutskiller.

Renseanlegg skal dimensjoneres slik at de kan ta hånd om de aktuelle vannmengdene, og slik at grenseverdiene som er gitt i vilkår 2.1 overholdes. Sandfang skal tømmes for slam og sand så ofte at utskillingen til enhver tid er effektiv, og før vanddypet blir mindre enn 50 cm.

Ved såpevask skal det kun brukes vaskemidler med lav akutt giftighet for vannlevende organismer.

Dersom såpevask utføres oftere enn hvert tredje år, skal det etableres renseløsninger som gir såpeholdig vaskevann en tilstrekkelig oppholdstid før utslipp til at skadelige komponenter i vaskemiddelene brytes ned før utslipp og partikler sedimenteres.

Den delen av rensenheten hvor olje skilles ut må ha utstyr for fjerning av olje.

2.3 Utslippssted for drensvann og vaskevann

Utslipp fra tunnelen skal så langt mulig føres til dykket utløp slik at innblandingen i vannmassene blir best mulig for å minimere risikoen for lokal nedslamming.

Dersom det finnes egnede løsmasser kan utslipp infiltreres i grunnen.

2.4 Utslippskontroll og journalføring

Dere skal årlig gjøre en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengdene. Beregningene skal suppleres med stikkprøver.

Om nødvendig må dimensjoneringen av renseanleggene korrigeres dersom mengdemålingene/-beregningene viser at disse ikke er dimensjonert riktig.

Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning. Målinger/beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som minimum omfatte de komponentene som er regulert gjennom grenseverdiene. For partikkelutslippet kan det benyttes andre parametere, som turbiditet, dersom det fastslås korrelasjon til SS. Måleutstyret skal være kalibrert slik at det gir riktig resultat.

Dersom det påvises skadevirkning på resipienten/landskapet som følge av utslippet skal avbøtende tiltak iverksettes umiddelbart.

Mengdemåling av avløpsvannet fra tunneler, kontroll av slamavskillere, analyseresultater, samt tømning av slam og olje skal journalføres.

Tiltak for å påse at kravene etterkommes skal innarbeides i virksomhetens driftsinstruks/ internkontrollsystem.

2.5 Drifts- og tømmerutiner for renseanlegg

Renseinnretningene skal tømmes for slam, sand og olje så ofte at utskillingen til enhver tid er effektiv.

Drifts- og tømmerutiner for renseanleggene skal innarbeides i driftsinstruksen/ internkontrollsystemet.

3 Grunnforurensning og forurensede sediment

Virksomheten skal ikke føre til utslipp til grunnen som kan føre til skader eller ulemper for miljøet.

Dere plikter å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann, eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skadene og ulempene som skal unngås.

Dere skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2¹, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

4 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler osv.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal dere dokumentere at dere har vurdert kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon.

Dere plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Dere skal gjøre en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikaliene som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter dere å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.²

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, omsettes, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket³ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

5 Avfall

Dere plikter så langt det er mulig, uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materialer som utnyttes som biprodukt, skal dere ha skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27, 2. ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, herunder overskuddsmasser, skal primært gå til ombruk i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig, eller er urimelig kostbart, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

---

¹ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

² Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

³ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

Dere plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i tråd med reglene som er fastsatt i eller med medhold i forurensningsloven.⁴

6 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

6.1 Miljørisikoanalyse

Dere skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av virksomheten. Dere skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forholdene ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc.

Dere skal ha oversikt over de miljøressursene som kan bli berørt av akutt forurensning, og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan føre til.

6.2 Forebyggende tiltak

På grunnlag av miljørisikoanalysen skal dere iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Dere skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

6.3 Etablering av beredskap

Dere skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

6.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til *Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*.

7 Generelle vilkår

7.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet frem i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene.

---

⁴ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

7.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdiene skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor disse skal ikke avvike fra det som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

7.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter dere å redusere utslippene, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som det ikke uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

7.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal dere sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

7.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det, som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, oppstår fare for økt forurensning, plikter dere å gjøre de tiltakene som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, dette omfatter også om nødvendig, redusere eller innstille driften.

Dere skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles jf. vilkår 6.4.

7.6 Internkontroll

Dere plikter å etablere internkontroll for aktiviteten i henhold til gjeldende regelverk. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at dere overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Dere plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Dere skal til enhver tid ha oversikt over alle aktivitetene som kan føre til forurensning, og skal kunne redegjøre for risikoforholdene. Dere har plikt til å gjennomføre risikoanalyser med hensyn til akutt forurensning jf. vilkår 6.1.

Dersom forurensningsmyndigheten krever det må dere fremlegge dokumentasjon på at kravene i utslippstillatelsen overholdes.

7.7 Tilsyn og forholdet til offentlige myndigheter

Den som har fått utslippstillatelse plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene til enhver tid kontrollere virksomheten/anlegget, jf forurensningslovens § 50.

Hvis forurensningsmyndighetene finner det nødvendig, skal den som har fått utslippstillatelse medvirke eller bekoste overvåkningsundersøkelser eller andre liknende tiltak som med rimelighet kan kreves, jf forurensningslovens § 51.

Denne tillatelsen begrenser ikke den myndigheten andre kommunale, fylkeskommunale eller statlige myndigheter har i henhold til annet lovverk.

Liste over prioriterte miljøgifter

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyler, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyler, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenylyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkyforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner**PAH****Ftalater**

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A**BPA****Siloksaner**

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350